

UDKAST

til

Forslag

til

Lov om ændring af færdselsloven

(Klip i kørekortet for benyttelse af håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater under kørsel)

§ 1

I færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 38 af 5. maj 2018, som ændret bl.a. ved lov nr. 697 af 8. juni 2017 og senest ved lov nr. 1559 af 19. december 2017, foretages følgende ændringer:

1. *Overskriften til § 55 a affattes således:*
»Brug af teleudstyr og andre kommunikationsapparater«.
2. I § 55 a, stk. 1, ændres »håndholdte mobiltelefoner« til: »håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater«.
3. § 55 a, stk. 2, ophæves.
4. I § 125, stk. 2, nr. 1, indsættes efter »§ 52, stk. 5,«: »§ 55 a,«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. maj 2019.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

- 1. Indledning*
- 2. Lovforslagets hovedpunkter*
 - 2.1. Benyttelse af håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater under kørsel*
 - 2.1.1. Gældende ret*
 - 2.1.2. Transport-, Bygnings- og Boligministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 2.2. Sanktioner for benyttelse af håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater under kørsel*
 - 2.2.1. Gældende ret*
 - 2.2.2. Transport-, Bygnings- og Boligministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 2.3. Sanktioner for benyttelse af håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater under kørsel med lille knallert*
 - 2.3.1. Gældende ret*
 - 2.3.2. Transport-, Bygnings- og Boligministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige*
- 4. Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.*
- 5. Administrative konsekvenser for borgere*
- 6. Miljømæssige konsekvenser*
- 7. Forholdet til EU-retten*
- 8. Hørte myndigheder og organisationer*
- 9. Sammenfattende skema*

1. Indledning

Uopmærksomhed vurderes at være en afgørende faktor i en tredjedel af alle trafikulykker.

Danmarks Tekniske Universitet (DTU) har udarbejdet en rapport fra juli 2016 om distraktion og bilkørsel, som indeholder et udvalg af den nyeste internationale forskningslitteratur herom. Det fremgår af rapporten, at risikoen for trafikulykker øges, når man som fører koncentrerer sig om andre ting end kørselsrelaterede opgaver. Det skyldes, at mennesker har begrænset mulighed for at engagere sig i forskellige aktiviteter samtidig, og at en aktivitet derfor vil blive prioriteret på bekostning af andre aktiviteter.

I relation til bilkørsel m.v. betyder det, at en bilists opmærksomhed på trafiksituationen begrænses, når bilisten foretager ikke-kørselsrelaterede aktiviteter, hvilket i værste fald kan medføre ulykker i trafikken. Risikoforøgelsens størrelse afhænger bl.a. af indholdet, hyppigheden og omfanget af den ikke-kørselsrelaterede aktivitet.

Det er generelt vanskeligt at dokumentere, hvor stort et problem distraktion under bilkørsel udgør. Rapporten fra DTU peger dog på, at bl.a. nummerindtastning på håndholdt mobiltelefon, at læse/skrive, herunder på tablets, og at skrive SMS på håndholdt mobiltelefon, er nogle af de ikke-kørselsrelaterede aktiviteter, der medfører den største forøgelse af ulykkesrisikoen.

Selvom antallet af sigtelser for overtrædelse af forbuddet mod at benytte håndholdt mobiltelefon under kørsel er faldende, er det Transport-, Bygnings- og Boligministeriets opfattelse, at tallet fortsat er for højt. Det gælder særligt i lyset af den forøgelse af ulykkesrisikoen, som denne type adfærd i sig selv medfører. Bøden for overtrædelse af forbuddet er allerede forhøjet til 1.500 kr. i forhold til færdselslovens normaltakst, og det er Transport-, Bygnings- og Boligministeriets opfattelse, at dette bødeniveau er passende. Det er derimod Transport-, Bygnings- og Boligministeriets opfattelse, at borgere vil have større respekt for forbuddet mod at benytte håndholdt mobiltelefon under kørsel, hvis en overtrædelse på sigt kan få konsekvenser for ens førerret.

Formålet med lovforslaget er derfor at skærpe sanktionen for anvendelse af håndholdt mobiltelefon under kørsel, således at en overtrædelse, foruden bøden på 1.500 kr., fremover også vil give et klip i kørekortet.

Det er endvidere Transport-, Bygnings- og Boligministeriets opfattelse, at den teknologiske udvikling, der er pågået siden 1997, hvor forbuddet mod benyttelse af håndholdt mobiltelefon under kørsel blev indført, betyder, at der i dag i stigende grad anvendes andre former for håndholdte apparater under kørsel til aktiviteter, som tidligere var forbeholdt mobiltelefonen.

Formålet med lovforslaget er derfor endvidere, at forbuddet gøres teknologineutralt, således at det vil gælde for anvendelse af alle former for håndholdt teleudstyr og andre kommunikationsapparater.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Brug af håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater under kørsel

2.1.1. Gældende ret

Det følger af færdselslovens § 55 a, stk. 1, at førere af køretøjer ikke må benytte sig af håndholdte mobiltelefoner under kørsel.

Forbuddet gælder for førere af ethvert køretøj og omfatter foruden førere af motordrevne køretøjer (herunder bil, lastbil, bus, motorcykel og knallert) også cyklister og ridende, jf. § 2, nr. 10, og i visse tilfælde kørestolsbrugere, jf. § 13, hvis kørestolen føres med mere end almindelig ganghastighed.

Det direkte forbud mod benyttelse af håndholdte mobiltelefoner under kørsel blev indført i færdselsloven ved lov nr. 468 af 10. juni 1997 om ændring af færdselsloven. Der blev ikke i den forbindelse ved loven eller dennes forarbejder taget nærmere stilling, hvilke typer af aktiviteter forbundet med håndholdt mobiltelefon, som forbuddet omfatter.

Ifølge færdselslovens § 55, stk. 1, må føreren under kørsel ikke *benytte* håndholdte mobiltelefoner. Efter bestemmelsens ordlyd vil forbuddet derfor omfatte alle funktioner på mobiltelefonen. Det vil bl.a. sige klassiske aktiviteter såsom besvarelse og foretagelse af opkald samt modtagelse og afsendelse af tekst- og billedbeskeder (SMS og MMS). På trods af, at smartphones ikke var almindelig tilgængelige og anvendte i Danmark i 1997 ved forbuddets indførelse, må det formentlig antages, at benyttelse af håndholdt mobiltelefon til at være på internettet under kørsel, f.eks. for at læse mails, se film, være på sociale medier eller kommunikation via Skype eller lignende, efter ordlyden og under hensyn til formålet med bestemmelsen også er omfattet af forbuddet i § 55 a, stk. 1.

Forbuddet gælder alene benyttelse af håndholdte mobiltelefoner. Det betyder, at det ikke er i strid med færdselslovens § 55 a, stk. 1, at anvende en mobiltelefon, hvis den er placeret i en holder eller lignende, eller hvis den betjenes via headset eller gennem Bluetooth- eller voice-teknologi, der f.eks. er indbygget i bilens anlæg. Den oprindelige indførelse af bestemmelsen i 1997 skulle bl.a. også medvirke til, at flere bilejere fik installeret en anordning til håndfri betjening af mobiltelefonen. Benyttelse af håndfri mobiltelefon under kørsel kan afhængig af de konkrete omstændigheder udgøre en overtrædelse af færdselslovens § 3, stk. 1, jf. nærmere herom nedenfor.

Færdselslovens § 55 a, stk. 1, omfatter kun benyttelse af mobiltelefoner. Det betyder, at andet teleudstyr og andre former for kommunikationsapparater, f.eks. tablets, GPS'er og computere, ikke er omfattet af forbuddet. Benyttelse af sådant udstyr under kørsel kan dog afhængig af de konkrete omstændigheder være omfattet af færdselslovens § 3, stk. 1, jf. nærmere herom nedenfor.

Transport-, bygnings- og boligministeren kan efter færdselslovens § 55 a, stk. 2, fastsætte nærmere regler om benyttelse af andet teleudstyr og lignende under kørsel.

Formålet med bemyndigelsesbestemmelsen var oprindeligt at sikre, at der kunne fastsættes nærmere regler for benyttelse af andet teleudstyr i takt med den teknologiske udvikling og af hensyn til trafiksikkerheden, hvis f.eks. forskning og/eller ulykkesstatistikken tilsagde en sådan regulering. Bestemmelsen er ikke udmøntet på nuværende tidspunkt.

Foruden det direkte forbud i § 55 a mod benyttelse af håndholdte mobiltelefoner, indeholder færdselslovens § 3, stk. 1, en generel opmærksomhedsregel, hvoraf følger, at trafikanter skal optræde hensynsfuldt og udvise agtpågivenhed, således at der ikke opstår fare eller forvoldes skade

eller ulempe for andre, og således at færdslen ikke unødigt hindres eller forstyrres. Færdselslovens § 3, stk. 1, er en grundlæggende norm, der gælder for alle trafikanter. Bestemmelsen medfører, at den enkelte trafikant skal tage hensyn til andre trafikanter og i øvrigt have sin opmærksomhed rettet mod vejen, på den øvrige trafik og på personer i vejens nærhed. Trafikanten skal således efter omstændighederne være parat til at reagere med henblik på at undgå ulykker med personer eller ting og unødige forsinkelser af trafikken.

Det er efter retspraksis tilstrækkeligt, at adfærden har kunnet medføre fare, dvs. en abstrakt fare. Det er således ikke en betingelse, at der reelt er opstået en konkret faresituation før, at der kan dømmes for overtrædelse af § 3, stk. 1. Som eksempler på tilfælde, omfattet af bestemmelsen, kan nævnes forskellige tilfælde af læsning (f.eks. avis, rutebeskrivelser, læsning på iPad) og betjening af bilradio eller indkodning af GPS med længere tids uopmærksomhed til følge.

2.1.2. Transport-, Bygnings- og Boligministeriets overvejelser og den foreslåede ændring

Det er Transport-, Bygnings- og Boligministeriets opfattelse, at ordlyden af § 55 a, stk. 1, ikke tager højde for den teknologiske udvikling, der er pågået siden indførelsen af bestemmelsen i 1997. Der anvendes således i langt højere grad end tidligere nyt og moderne håndholdt teleudstyr til aktiviteter, som tidligere var forbeholdt mobiltelefonen.

Transport-, bygnings- og boligministeren er allerede efter de gældende regler i færdselslovens § 55 a, stk. 2, bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om brug af andet teleudstyr og lignende under kørsel. Det vurderes imidlertid mest hensigtsmæssigt, at et forbud mod benyttelse af sådant udstyr under kørsel er reguleret direkte i færdselsloven. Dette skal navnlig ses i lyset af de skærpede sanktioner for frakendelse af førerretten, der tillige foreslås indført med lovforslagets § 1, nr. 4, jf. nærmere herom pkt. 2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås derfor, at det gældende forbud i færdselslovens § 55 a, stk. 1, udvides og samtidig gøres teknologineutralt, således at forbuddet fremover gælder teleudstyr og kommunikationsapparater generelt og ikke kun mobiltelefoner.

Begreberne teleudstyr og kommunikationsapparater skal forstås som enhver form for elektrisk eller elektronisk produkt, som kan udsende eller modtage radiobølger eller begge dele. Radiobølgerne skal bruges til kommunikation, herunder brug af internettjenester, eller til stedbestemmelse. Det er ikke afgørende, om udstyret eller apparatet konkret har udsendt og/eller modtaget radiobølger i gerningsøjeblikket, men alene om udstyret eller apparater giver adgang hertil.

Hensigten er endvidere, at forbuddet skal favne fremtidigt nyt teleudstyr og andre nye kommunikationsapparater, såfremt disse produkter kan udsende og/eller modtage radiobølger med henblik på kommunikation eller stedbestemmelse. For en nærmere eksemplificering henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

Det vil fortsat alene være den håndholdte benyttelse, som vil være omfattet af forbuddet. Håndfri benyttelse af det omfattede udstyr, f.eks. via headset, stemmestyring eller en kabel- eller trådløs forbindelse, herunder USB, Bluetooth, Wi-Fi, NFC (Near Field Communication) eller lignende, vil derfor ikke være omfattet af forbuddet i den foreslåede § 55 a. Benyttelse af udstyr, der er placeret i en holder, der er fastgjort i køretøjet, vil ligeledes være at betragte som håndfri benyttelse. Håndfri benyttelse af teleudstyr og andre kommunikationsapparater kan dog, som tilfældet også er efter

gældende ret, afhængig af de konkrete omstændigheder være omfattet af den generelle opmærksomhedsbestemmelse i færdselslovens § 3, stk. 1.

For en nærmere uddybning af, hvornår der er tale om håndfri benyttelse, henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

Da færdselslovens § 55 a i henhold til lovforslagets § 1, nr. 2, vil komme til at omfatte teleudstyr og andre kommunikationsapparater generelt, foreslås det i § 1, nr. 3, at den gældende bemyndigelsesbestemmelse i § 55 a, stk. 2, ophæves, da den med lovforslagets vedtagelse fremover vil være overflødig.

2.2. Sanktioner for benyttelse af håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater under kørsel

2.2.1. Gældende ret

Det følger af færdselslovens § 118, stk. 1, nr. 1, at overtrædelse af færdselslovens § 55 a, stk. 1, straffes med bøde. Det følger endvidere af færdselslovens § 118 a, stk. 1, 1. pkt., at bøder for overtrædelse af færdselsloven og for overtrædelse af forskrifter, der udstedes i medfør af loven, udmåles til 1.000 kr. eller beløb derover, som er deleligt med 500. For gående og førere af cykel, hestekøretøj eller hest udmåles bøder dog til 700 kr. eller derover og for personer med særlig lav indtægt til 500 kr. eller derover, jf. § 118 a, stk. 1, 2. pkt.

I Rigsadvokatens meddelelser om sanktionspåstande i færdselssager er der fastsat nærmere retningslinjer for anklagemyndighedens sanktionspåstande i sager om overtrædelse af færdselsloven. Rigsadvokatens meddelelser bygger på anvisninger i lovforarbejder om sanktionsudmålingen for overtrædelse af færdselsloven samt domstolenes praksis på området. For så vidt angår bøden for overtrædelse af færdselslovens § 55 a, stk. 1, følger det af Rigsadvokatens meddelelse om færdsel, at overtrædelse af færdselslovens § 55 a, stk. 1, begået med motordrevet køretøj som udgangspunkt straffes med en bøde på 1.500 kr. Cyklisters og ridendes overtrædelse af færdselslovens § 55 a, stk. 1, straffes med bøde på 1.000 kr.

Bøden for både førere af motordrevne køretøjer, ridende og cyklister er således forhøjet i forhold til minimumsbøden i færdselslovens § 118 a, stk. 1, 1. og 2. pkt. Baggrunden herfor er, at benyttelse af håndholdt mobiltelefon anses for at indebære en særlig færdselssikkerhedsmæssig risiko.

Benyttelse af håndholdt mobiltelefon har ikke i sig selv efter de gældende regler betydning for selve førerretten og dermed kørekortet. Hvis en overtrædelse af færdselslovens § 55 a, stk. 1, imidlertid på grund af de konkrete forhold ved kørslen har medført en tilstrækkelig faresituation, kan førerretten frakendes betinget i medfør af § 125, stk. 1, nr. 1, om tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden.

Det fremgår således af færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 1, at føreren af et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, skal betinget frakendes retten til at føre et sådant køretøj, hvis føreren under tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden har forvoldt skade på person eller ting eller fremkaldt nærliggende fare herfor.

Frakendelse af førerretten efter § 125, stk. 1, nr. 1, kan for det første ske, hvis føreren har tilsidesat grundlæggende og sikkerhedsmæssigt betydningsfulde færdselsregler. Dette kan bl.a. være tilfældet i forbindelse med en tilsidesættelse af den generelle opmærksomhedsregel i færdselslovens § 3, stk. 1, som er nærmere omtalt i pkt. 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Der vil endvidere kunne foreligge en tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden, selvom der ikke er tale om overtrædelse af fundamentale færdselsregler, hvis kørslen kan karakteriseres som hensynsløs, hasarderet eller chancepræget.

Ved lov nr. 267 af 21. april 2004 blev der indført en klippekortordning i færdselsloven, som udgør et supplement til det gældende frakendelsessystem.

De overtrædelser, der medfører et klip i kørekortet, fremgår af færdselslovens § 125, stk. 2. Overtrædelserne er kendetegnet ved at være trafikfarlige situationer, der ikke i sig selv medfører en betinget frakendelse i medfør af færdselslovens § 125, stk. 1. En fører, der inden for en periode af tre år gør sig skyldig i tre kliprelevante overtrædelser af færdselsloven, skal frakendes førerretten betinget i forbindelse med klip nummer tre.

En fører, der inden for de første tre år efter førstegangserhvervelse af førerretten gør sig skyldig i to kliprelevante overtrædelser af færdselsloven, vil allerede i forbindelse med klip nummer to blive frakendt førerretten betinget og pålagt kørselsforbud, jf. § 127, jf. § 125, stk. 3. Der gælder således en skærpet udgave af klippekortordningen for førstegangserhververe, idet disse kun skal have gjort sig skyldig i to kliprelevante overtrædelser, før den betingede frakendelse indtræder.

Et kørselsforbud træder efter færdselslovens § 127 i stedet for en betinget frakendelse af førerretten, hvis forseelsen er begået inden for de første tre år efter førstegangserhvervelsen af førerretten. Dette gælder for forseelser omfattet af § 125, stk. 1, nr. 1-6 eller 8, § 125, stk. 3 (klippekortordningen for førstegangserhververe), eller § 126, stk. 2, jf. § 126, stk. 1, nr. 1, 2, 4, 5, 10 eller 11.

Ved et kørselsforbud inddrages førerens ret til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, indtil særlig køreundervisning eller ANT-kursus, jf. § 60 c, stk. 1 og 2, er gennemført og kontrollerende køreprøve er bestået.

Overtrædelse af færdselslovens § 55 a, stk. 1, om forbud mod benyttelse af håndholdt mobiltelefon under kørsel indgår ikke efter de gældende regler blandt de færdselslovsovertrædelser, som kan udløse klip i kørekortet i medfør af færdselslovens § 125, stk. 2.

2.2.2. Transport-, Bygnings- og Boligministeriets overvejelser og den foreslåede ændring

Uopmærksomhed i trafikken er et alvorligt problem, som vurderes at være en afgørende faktor i en tredjedel af alle trafikulykker. Der findes en række normale ikke-kørselsrelaterede aktiviteter, som de fleste trafikanter foretager sig under kørsel, f.eks. indstilling af håndfri GPS, spise mad, drikke væske, samtale med øvrige passagerer i bilen, række ud efter genstand, samtale over samtaleanlæg m.v. Disse aktiviteter fjerner i større eller mindre grad fokus fra kørsel og kan forøge risikoen for ulykker. Denne type aktiviteter og andre aktiviteter under kørsel er reguleret af den generelle opmærksomhedsregel i færdselslovens § 3, stk. 1. Bestemmelsen har en skønsmæssig karakter, idet det afhænger af de konkrete forhold ved kørsel, hvorvidt der er udvist den tilstrækkelige agtpågivenhed, jf. nærmere herom pkt. 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet har derfor overvejet, hvorvidt der burde foreslås mere præcise regler i form af direkte forbud mod denne type af uopmærksomhedshandlinger.

Hertil bemærkes, at faktoren, hvormed ulykkesrisikoen forøges, ikke bare svinger fra aktivitet til aktivitet, men også i vidt omfang er afhængig af ydre omstændigheder så som fart, vejindretning og trafikkompleksitet. Uopmærksomhed er endvidere et psykologisk fænomen, hvor den enkelte føreres alder, kørsels erfaring og personlige distraktionstærskel har betydning. Disse faktorer har navnlig betydning i forhold til de nævnte typer af normale ikke-kørselsrelaterede aktiviteter, og dermed i hvilket omfang udøvelsen heraf har betydning for forøgelsen af ulykkesrisikoen.

Det er derfor Transport-, Bygnings- og Boligministeriets vurdering, at det overordnet set ikke er muligt at fastsætte præcise regler med et ikke-skønmæssigt gerningsindhold for uopmærksomhedshandlinger, som det vil være muligt for politiet at håndhæve. Transport-, Bygnings- og Boligministeriet finder derfor, at den allerede gældende regel i færdselslovens § 3, stk. 1, er den mest fornuftige måde at regulere generelle uopmærksomhedshandlinger på, idet denne regel giver mulighed for at tage højde for de forskellige konkrete omstændigheder, der har betydning for spørgsmålet. Samtidig er det Transport-, Bygnings- og Boligministeriets vurdering, at der her er tale om et område, hvor befolkningens vaner generelt bedre kan påvirkes gennem kampagner (f.eks. Rådet for Sikker Trafiks kampagne "Kør bil, når du kører bil").

Dog er der visse uopmærksomhedshandlinger, der efter Transport-, Bygnings- og Boligministeriets vurdering skiller sig ud ved, at handlingen i sig selv – det vil sige uden hensyn til øvrige omstændigheder – ud fra en generel betragtning er særlig trafikfarlig. Ifølge rapporten fra DTU er nummerindtastning på håndholdt mobiltelefon, at læse/skrive, herunder på tablets, og at skrive SMS på håndholdt mobiltelefon nogle af de ikke-kørselsrelaterede aktiviteter, der medfører den største forøgelse af ulykkesrisikoen. Transport-, Bygnings- og Boligministeriet finder derfor, at der bør være et direkte forbud mod benyttelse af håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater, og at der bør tages særlige lovgivningsmæssige initiativer for at mindske benyttelsen heraf. For så vidt angår baggrunden for at gøre det gældende forbud mod benyttelse af håndholdt mobiltelefon i § 55 a teknologineutralt, henvises til pkt. 2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Overtrædelse af forbuddet i færdselslovens § 55 a, stk. 1, straffes i forvejen med en forhøjet bøde til både førere af motordrevne køretøjer, ridende og cyklister. Transport-, Bygnings- og Boligministeriet finder på den baggrund, at der ikke er behov for en yderligere forhøjelse af bøden for denne overtrædelse.

Det er derimod Transport-, Bygnings- og Boligministeriets opfattelse, at førere af motordrevne køretøjer i højere grad vil efterleve forbuddet i den foreslåede § 55 a, hvis overtrædelse har konsekvenser for førerretten. Risikoen for at miste kørekortet med krav om at skulle op til en kontrollerende køreprøve antages således at have en præventiv effekt, og det kan efter Transport-, Bygnings- og Boligministeriets opfattelse være med til at påvirke førere af motordrevne køretøjer til at udvise en mere hensynsfuld adfærd i trafikken.

Det er Transport-, Bygnings- og Boligministeriets vurdering, at en overtrædelse af den foreslåede § 55 a ikke i sig selv bør være tilstrækkelig til at medføre en betinget frakendelse af førerret. Benyttelse af håndholdt teleudstyr eller andre håndholdte kommunikationsapparater under kørsel udgør dog trafikfarlig adfærd, der efter Transport-, Bygnings- og Boligministeriets opfattelse er på

linje med de forseelsestyper, som er omfattet af den nuværende klippekortordning. Der er således tale om en forseelse, som kan have betydning for både øvrige trafikanter såvel som den enkelte førers og passagers egen sikkerhed.

Det foreslås derfor med lovforslagets § 1, nr. 4, at færdselslovens § 125, stk. 2, ændres således, at overtrædelse af den foreslåede § 55 a tilføjes i § 125, stk. 2, nr. 1, som en af de overtrædelser, der medfører et klip i kørekortet.

Lovforslaget indebærer, at klip i kørekortet på grund af benyttelse af håndholdt teleudstyr eller andre håndholdte kommunikationsapparater indgår i klippekortordningen på samme vilkår og efter samme betingelser i relation til frakendelse, som gælder for klip i kørekortet som følge af de øvrige overtrædelser af færdselsloven, der er oplistet i § 125, stk. 2.

Hvis de konkrete forhold ved kørsel indebærer, at føreren under tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden har voldt skade på person eller ting eller fremkaldt fare herfor, vil førerretten fortsat i henhold til den gældende bestemmelse i § 125, stk. 1, nr. 1, skulle frakendes betinget. I et sådant tilfælde, hvor der på grund af de konkrete omstændigheder sker betinget frakendelse af førerretten, vil føreren ikke samtidig skulle have et klip i kørekortet.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets bemærkninger til § 1, nr. 4.

2.3 Sanktioner for benyttelse af håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater under kørsel med lille knallert

2.3.1. Gældende ret

Færdselslovens regler om straf og frakendelse af retten til at føre lille knallert på grund af færdselsovertrædelser begået ved kørsel på lille knallert er adskilt fra færdselslovens bestemmelser om straf og frakendelse af førerretten for overtrædelser begået i andre motordrevne køretøjer, herunder bil og motorcykel.

Overtrædelse af færdselsloven, som er begået ved kørsel på lille knallert, har som udgangspunkt alene betydning for retten til at føre lille knallert. Straf og frakendelse af førerretten for færdselsovertrædelser begået i andre motordrevne køretøjer end lille knallert, herunder bil og motorcykel, har endvidere som udgangspunkt ingen konsekvenser for retten til at føre lille knallert.

Baggrunden herfor er, at der ikke umiddelbart kan sættes lighedstegn mellem en føres manglende egnethed til at føre henholdsvis bil og lille knallert.

Benyttelse af håndholdt mobiltelefon under kørsel på lille knallert straffes med bøde, jf. færdselslovens § 118, stk. 1, nr. 1. Da benyttelse af håndholdt mobiltelefon under kørsel anses for at indebære en særlig færdselssikkerhedsmæssig risiko fastsættes bøden som udgangspunkt til 1.500 kr.

Reglerne om frakendelse af retten til at føre lille knallert findes i færdselslovens § 129. Reglerne for betinget frakendelse af retten til at føre lille knallert er fastsat i færdselslovens § 129, stk. 1, nr. 1-6. Færdselslovens § 129, stk. 1, nr. 6, vedrører konstruktive ændringer af lille knallert med henblik på forøgelse af knallertens hastighed, mens de øvrige overtrædelser, der er omfattet af § 129, stk. 1, nr.

1-5, i vidt omfang er identiske med de regler, der gælder for betinget frakendelse af førerretten ved kørsel i andre køretøjer end lille knallert i medfør af færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 1-3, og nr. 5 og 6.

Klippekortordningen, der fremgår af færdselslovens § 125, stk. 2, finder ikke anvendelse ved kørsel på lille knallert. Færdselsloven indeholder således ikke en klippekortordning for lille knallert, der svarer til klippekortordningen i færdselslovens § 125, stk. 2.

2.3.2. Transport-, Bygnings- og Boligministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Lovforslagets regler indebærer, at forbuddet mod benyttelse af håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater i færdselslovens § 55 a tilføjes i færdselslovens § 125, stk. 2, som en af de forseelser, der medfører et klip i kørekortet i henhold til klippekortordningen.

Da færdselsloven imidlertid ikke indeholder en klippekortordning for overtrædelser af færdselsloven ved kørsel på lille knallert, er den umiddelbare konsekvens, at en overtrædelse af forbuddet i færdselslovens § 55 a ved kørsel på lille knallert ikke i sig selv medfører en betinget frakendelse af førerretten, og at en sådan overtrædelse heller ikke får betydning for fremtidige frakendelsesspørgsmål i øvrigt.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet har i lyset heraf overvejet, om en overtrædelse af forbuddet mod benyttelse af håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater ved kørsel på lille knallert i sig selv burde medføre en betinget frakendelse af førerretten.

Idet færdselslovsovertrædelser begået ved kørsel på lille knallert generelt straffes lempeligere end overtrædelser begået ved kørsel med andre motordrevne køretøjer, er det Transport-, Bygnings- og Boligministeriets vurdering, at der ikke bør være skærpede regler om frakendelse af førerretten ved benyttelse af håndholdt teleudstyr eller andre håndholdte kommunikationsapparater ved kørsel på lille knallert i forhold til bil m.v.

Da færdselsloven ikke indeholder en klippekortordning for lille knallert, vil benyttelse af håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater under kørsel på lille knallert dermed ikke medføre et klip i kørekortet. Benyttelse af håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater ved kørsel på lille knallert vil dog fortsat udgøre en strafbar overtrædelse af § 55 a, som straffes med bøde, jf. færdselslovens § 118, stk. 1, nr. 1.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget medfører mindre udgifter til ændringer af politiets IT-systemer.

Lovforslaget kan endvidere medføre mindre udgifter som følge af et øget antal sager om førerretsfrakendelse hos politiet med et merarbejde hos politiet og anklagemyndigheden til følge.

4. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget indeholder ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 22. juni 2018 til den 13. august 2018 været sendt i høring hos følgende organisationer m.v.:

Advokatrådet, Alkohol og Samfund, Autobranschen Danmark, Automobilbranchens Handels- og Industriforening, Beredskabsstyrelsen, samtlige byretter, Cyklistforbundet, Danmarks Motor Union, Danmarks Tekniske Universitet – Institut for Transport (DTU Transport), Dansk Bilbrancheråd, Dansk Bilforhandler Union, Dansk Erhverv, Dansk Industri (DI), Dansk Kørelærer-Union, Dansk Køreskole Forening, Dansk Standard, Dansk Transport & Logistik (DTL), Danske Advokater, Danske Biludlejere, Danske Kørelæreres Landsforbund, Danske Motorcyklister, Danske Regioner, De Danske Bilimportører, Den Danske Dommerforening, DFIM, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Falck Danmark A/S, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet Tænk, Forenede Danske Motorejere (FDM), Foreningen af Frie Kørelærere, Foreningen af offentlige anklagere, Forsikring & Pension, Frie Danske Lastbilvogmænd (FDL), Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, International Transport Danmark (ITD), KL, Køreprøvesagkyndiges Landsforening, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Polio Trafik- og Ulykkesskadede, Landsforeningen Landsbyerne i Danmark, NOAH-Trafik, Politiforbundet i Danmark, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rådet for Bæredygtig Trafik, Rådet for Sikker Trafik, Trafikforskningsgruppen ved Aalborg Universitet, Trafiksikkerheds Venner i Danmark, Veteranknallertklubben Aktiv og Vestre og Østre Landsret.

11. Sammenfattende skema

Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindre udgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør "Ingen")	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør "Ingen")
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen af betydning
Administrative konsekvenser	Ingen	Ingen af betydning

for stat, kommuner og regioner		
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	
[Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-lovgivning]/[Går videre end minimumskrav i EU-regulering] (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af overskriften til færdselslovens § 55 a, at § 55 a vedrører brug af mobiltelefon og andet teleudstyr.

Med den foreslåede ændring nyaffattes overskriften til § 55 a til at omfatte brug af teleudstyr og andre kommunikationsapparater. Dette er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 2, hvor det foreslås, at forbuddet i § 55 a, stk. 1, udvides til at omfatte håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater generelt.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

Til nr. 2

Det følger af færdselslovens § 55 a, stk. 1, at førere af køretøjer ikke må benytte sig af håndholdte mobiltelefoner under kørsel.

Forbuddet gælder for førere af ethvert køretøj og omfatter foruden førere af motordrevne køretøjer (herunder bil, lastbil, bus, motorcykel og knallert) også cyklister og ridende, jf. § 2, nr. 10, og i

visse tilfælde kørestolsbrugere, jf. § 13, hvis kørestolen føres med mere end almindelig ganghastighed.

Det gældende forbud gælder alene benyttelse af håndholdte mobiltelefoner. Det betyder, at det ikke er i strid med færdselslovens § 55 a, stk. 1, at anvende en mobiltelefon, hvis den er placeret i en holder eller lignende, eller hvis den betjenes via headset eller gennem Bluetooth- eller voice-teknologi, der f.eks. er indbygget i bilens anlæg.

Den gældende bestemmelse i færdselslovens § 55 a, stk. 1, omfatter kun benyttelse af mobiltelefoner. Det betyder, at andet teleudstyr og andre former for kommunikationsapparater, f.eks. tablets, GPS'er og computere, ikke er omfattet af forbuddet. Benyttelse af sådant udstyr under kørsel kan dog afhængig af de konkrete omstændigheder være omfattet af færdselslovens § 3, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Med den foreslåede ændring af § 55 a udvides forbuddet og gøres samtidig teknologineutralt, således at forbuddet mod benyttelse under kørsel fremover vil gælde teleudstyr og kommunikationsapparater generelt og ikke kun mobiltelefoner.

Begreberne teleudstyr og kommunikationsapparater skal forstås som enhver form for elektrisk eller elektronisk produkt, som kan udsende eller modtage radiobølger eller begge dele. Radiobølgerne skal bruges til kommunikation, herunder brug af internettjenester, eller til stedbestemmelse. Det er ikke afgørende, om udstyret eller apparatet konkret har udsendt og/eller modtaget radiobølger i gerningsøjeblikket, men alene om udstyret eller apparater giver adgang hertil.

Forbuddet vil således med den foreslåede ændring af § 55 a fremover omfatte både mobiltelefoner, tablets, GPS'er, computere, smartwatches, walkie-talkier m.v. Forbuddet vil endvidere omfatte fremtidigt nyt teleudstyr og andre nye kommunikationsapparater, hvis disse produkter kan udsende og/eller modtage radiobølger med henblik på kommunikation eller stedbestemmelse. Forbuddet vil derimod ikke omfatte fysiske hjælpemidler, herunder høreapparater og pacemakere, der ikke er beregnet til egentlig kommunikation.

Forbuddet vil med den foreslåede ændring af § 55 a omfatte enhver benyttelse af det håndholdte teleudstyr eller kommunikationsapparat, herunder bl.a. modtagelse og foretagelse af opkald, modtagelse og foretagelse af SMS og MMS, brug af internettet til f.eks. at læse e-mails, se film, høre musik, være på sociale medier, kommunikere via Skype eller lignende samt brug af udstyrets eller apparatets kamera og andre optagefunktioner. Det vil også være i strid med den foreslåede bestemmelse i § 55 a at holde teleudstyr eller andet kommunikationsapparat i hånden for at se på uret på displayet. Da føreren ofte er nødt til at håndtere udstyret for at få uret vist på displayet, vil dette derfor også være at betragte som benyttelse i forhold til den foreslåede bestemmelse.

Det er alene den håndholdte benyttelse, som vil være omfattet af forbuddet. Håndfri benyttelse af det omfattede udstyr, f.eks. via headset, stemmestyring eller en kabel- eller trådløs forbindelse, herunder USB, Bluetooth, Wi-Fi, NFC (Near Field Communication) eller lignende, vil derfor ikke være omfattet af forbuddet i den foreslåede § 55 a, men kan, som tilfældet er efter gældende ret, afhængig af de konkrete omstændigheder være omfattet af den generelle opmærksomhedsbestemmelse i færdselslovens § 3, stk. 1.

Der vil i forhold til den foreslåede bestemmelse i § 55 a være tale om *håndfri* benyttelse, hvis udstyret eller apparatet i kørselssituationen fuldt ud betjenes (herunder nummerindtastning, opkaldsafslutning, diktering/indtastning af sms, webadresser, koordinater, fysiske adresser m.v.) uden fysisk brug af udstyrets eller apparatets egne betjeningsknapper eller display m.v. Det vil således f.eks. ikke være i strid med den foreslåede bestemmelse i § 55 a, hvis udstyret eller apparatet fuldt ud betjenes ved hjælp af stemmestyring, ved hjælp af indbyggede eller eftermonterede betjeningsknapper, display eller lignende på køretøjets instrumentbræt, rat, midterkonsol eller lignende steder på køretøjet eller ved hjælp af headset.

Der vil ligeledes være tale om håndfri benyttelse i forhold til den foreslåede bestemmelse, hvis udstyret eller apparatet er anbragt i en holder fastgjort i køretøjet. Udstyr eller apparater, der ikke kan betjenes via ovennævnte tekniske håndfri løsninger, skal således være anbragt i en holder fastgjort i køretøjet, hvis benyttelsen heraf skal kunne betragtes som håndfri. Dette krav indebærer f.eks., at et smartwatch i forhold til den foreslåede bestemmelse vil være at betragte som håndholdt teleudstyr, hvis kommunikationsfunktioner ikke må anvendes under kørsel, med mindre der hertil er knyttet en håndfri betjeningsløsning som f.eks. styring via headset. Det vil dog uanset en dertil knyttet håndfri betjeningsløsning ikke være i strid med den foreslåede § 55 a at kigge på sit smartwatch for at se klokken.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det følger af færdselslovens § 55 a, stk. 2, at transport-, bygnings- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om brug af andet teleudstyr og lignende under kørsel. Bemyndigelsesbestemmelsen er ikke udmøntet.

Med den foreslåede ændring foreslås bestemmelsen ophævet. Dette er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 2, hvor det foreslås, at forbuddet i § 55 a, stk. 1, udvides til at omfatte håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater generelt. Den gældende bestemmelse i § 55 a, stk. 2, vil herefter være overflødig.

Til nr. 4

Det følger af færdselslovens § 125, stk. 2, at føreren af et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, skal frakendes førerretten betinget, hvis føreren inden for en periode af 3 år har gjort sig skyldig i tre forhold, der ikke i sig selv medfører frakendelse af førerretten efter stk. 1, men som er omfattet af en række trafikfarlige forseelser, der er nærmere opremset i bestemmelsens nr. 1-6.

Ifølge § 125, stk. 3, skal en fører, der inden for de første tre år efter førstegangserhvervelse af førerretten gør sig skyldig i to kliprelevante overtrædelser af færdselsloven, jf. stk. 2, allerede i forbindelse med klip nummer to frakendes førerretten betinget. Den betingede frakendelse af førerretten vil i disse tilfælde blive erstattet af et kørselsforbud, jf. § 127.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Med den foreslåede ændring tilføjes overtrædelser af den foreslåede bestemmelse i § 55 a (lovforslagets § 1, nr. 2) i § 125, stk. 2, nr. 1, som en af de overtrædelser, der medfører et klip i kørekortet.

Den foreslåede ændring indebærer, at klip i kørekortet på grund af benyttelse af håndholdt teleudstyr eller andre håndholdte kommunikationsapparater indgår i klippekortordningen på samme vilkår og efter samme betingelser i relation til frakendelse, som gælder for klip i kørekortet som følge af de øvrige overtrædelser af færdselsloven, der er oplyst i § 125, stk. 2.

Det betyder bl.a., at den skærpede udgave af klippekortordningen for førstegangserhververe, hvorefter disse kun skal have gjort sig skyldig i to kliprelevante overtrædelser, før den betingede frakendelse indtræder, også finder anvendelse med hensyn til klip for overtrædelse af den foreslåede § 55 a. På samme måde vil de gældende reglerne om kørselsforbud i færdselslovens § 127 finde anvendelse, hvis en førstegangserhverver begår to kliprelevante forseelser, og den ene eller begge er en overtrædelse af den foreslåede § 55 a.

I tilfælde, hvor de gældende frakendelsesregler fører til, at der i gentagelsestilfælde eller i tilfælde af flere forhold til samtidig pådømmelse skal ske ubetinget frakendelse af førerretten, forudsættes frakendelsestidens længde at skulle følge gældende praksis for andre "klip-sager". Ubetinget frakendelse kan efter de gældende regler i § 126, stk. 1, nr. 6 og 7, f.eks. være aktuel ved seks "klip- forseelser" (fire for førstegangserhververe) til samtidig pådømmelse, eller hvis føreren tidligere har fået frakendt førerretten betinget på grund af "klip- forseelser", og føreren aktuelt har begået tre nye "klip- forseelser" indenfor prøvetiden på tre år. I begge tilfælde fastsættes frakendelsestiden for den ubetingede frakendelse almindeligvis til seks måneder.

Hvis de konkrete forhold ved kørslen indebærer, at føreren under tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden har voldt skade på person eller ting eller fremkaldt fare herfor, vil førerretten fortsat i henhold til den gældende bestemmelse i § 125, stk. 1, nr. 1, skulle frakendes betinget. I et sådant tilfælde, hvor der på grund af de konkrete omstændigheder sker betinget frakendelse af førerretten, vil føreren ikke samtidig skulle have et klip i kørekortet.

Til § 2

Det foreslås i § 2, at loven træder i kraft den 1. maj 2019.

Dette skyldes, at de foreslåede ændringer vedrørende sanktionssystemet for benyttelse af håndholdt teleudstyr eller andre håndholdte kommunikationsapparater nødvendiggør end række ændringer af politiets IT-systemer med henblik på at kunne administrere de ændrede sanktionsregler. Det bemærkes generelt, at det følger af straffelovens § 3, stk. 1, at spørgsmålet om strafbarhed og straf afgøres efter den straffelovgivning, som er gældende på det tidspunkt, hvor sagen pådømmes. Er handlingen foretaget før den nye lovs ikrafttræden, må straffen dog ikke blive strengere end efter de regler, som var gældende på gerningstidspunktet. Straffelovens § 3, stk. 1, indebærer således, at lovforslagets bestemmelser om indførelse af klip i kørekortet for overtrædelse af § 55 a alene vil omfatte overtrædelser, som begås efter lovens ikrafttræden.

Sager, der er pådømt i byretten før lovens ikrafttræden, og som pådømmes i landsretten efter lovens ikrafttræden, vil skulle endeligt afgøres efter de nye regler, som ikke var gældende ved

på dømmelsen i første instans. Straffen må dog ikke blive strengere end efter de tidligere regler, jf. straffelovens § 3, stk. 1.

Ifølge færdselslovens § 143 gælder loven ikke for Færøerne og Grønland, og loven indeholder ikke en anordningsbestemmelse om, at lovens regler kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland. Ændringer af færdselsloven kan således heller ikke gælde for Færøerne og Grønland, og nærværende lovforslag indeholder derfor ikke en territorialbestemmelse.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 38 af 5. maj 2018, som ændret bl.a. ved lov nr. 697 af 8. juni 2017 og senest ved [lov nr. 1559 af 19. december 2017], foretages følgende ændringer:

Brug af mobiltelefon og andet teleudstyr

§ 55 a. Førere af køretøjer må under kørsel ikke benytte sig af håndholdte mobiltelefoner.

Stk. 2. Transport-, bygnings- og Boligministeren kan fastsætte nærmere regler om brug af andet teleudstyr og lignende under kørsel.

§ 125. ---

Stk. 1.---

Stk. 2. Føreren skal endvidere betinget frakendes retten til at føre et sådant køretøj, hvis føreren inden for en periode af 3 år har gjort sig skyldig i tre forhold, der ikke i sig selv medfører frakendelse af førerretten efter stk. 1, men som er omfattet af

1) § 5, stk. 2, § 15, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4, § 16, stk. 2, § 18, stk. 1 og 2, § 21, stk. 1-4, § 22, stk. 1, § 24, stk. 1, § 25, § 37, stk. 4, § 51, stk. 7, § 52, stk. 5, § 80, stk. 4, 1. pkt., § 80 a, stk. 1 og 2, jf. stk. 6, 1. pkt., § 80 b, stk. 4, 2. pkt., og § 81, stk. 3,

2)-6) ---

Stk. 3-6.---

1. *Overskriften* til § 55 a affattes således:
»*Brug af teleudstyr og andre kommunikationsapparater*«.

2. I § 55 a, *stk. 1*, ændres »håndholdte mobiltelefoner« til: »håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater«.

3. § 55 a, *stk. 2*, ophæves.

4. I § 125, *stk. 2, nr. 1*, indsættes efter »§ 52, stk. 5,«: »§ 55 a,«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. maj 2019.

